

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 18C/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119327520
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Hudecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6119327520.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v právnej veci žalobcu: K.. C. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Y. XXX/XX, XXX XX U., proti žalovaným: 1/ Y. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Z. G. XXXX/XX, XXX XX M., 2/ DUPOS dražobná, spol. s r.o., so sídlom Tamaškovičova 17/2742, 917 01 Trnava, IČO: 36 233 935, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd konanie o nariadení neodkladného opatrenia zastavuje.
- II. Súd žalovaným 1/ a 2/ nepriznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi.

odôvodnenie:

1. Dňa 17. 07. 2019 bolo súdu doručené podanie žalobcu označené ako „Žaloba na obnovu konania o vydanie nariadenia neodkladného opatrenia zdržať sa výkonu záložného práva a úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby“, ktorým sa žalobca domáhal obnovy konania o určenie neplatnosti právnych úkonov a o nariadenie neodkladného opatrenia, vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod spisovou značnou 10C/52/2018. Tunajší súd uznesením č. k. 18C/31/2019 -47 zo dňa 30. 07. 2019, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 12Co/168/2019 - 83 zo dňa 05. 09. 2019, odmietol žalobu na obnovu konania ako smerujúcu proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustná. Krajský súd Banská Bystrica v bode 19. predmetného uznesenia zároveň dospel k záveru, že „súčasťou žalobcom podanej žaloby na obnovu konania bol aj jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nachádzajúci sa na č. I. 12 a nasl. spisu (hoc paradoxne aj toto bolo predmetom rozhodovania v konaní sp. zn. 10C/52/2018)“, preto v danom prípade súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu rozhoduje o podaní žalobcu v časti, v ktorej sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, a to uloženia povinnosti (I.) žalovanému 1/ „zdržať sa výkonu záložného práva formou predaja na dobrovoľnej dražbe priamym predajom akejkoľvek tretej osobe, predajom formou verejnej obchodnej súťaže ako aj prenajatím nehnuteľnosti (ani jej časti) podľa: Zmluva o zriadení záložného práva v prospech žalovaného 1 zo dňa 23. 07. 2014 v obci U., katastrálne územie: U., rodinný dom evidovaný na liste vlastníctva č. XX, pozemok parc. č. XX o výmere 567 m², parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parc. č. XX o výmere 888 m², parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, druh pozemku: záhrady, stavba so súpisným číslom XXX, postavená na pozemku parc. č. XX o výmere 567 m², druh stavby: rodinný dom, popis stavby: rodinný dom, a to až do právoplatného ukončenia konania vo veci samej“; ďalej uloženia povinnosti (II.) žalovanému 2/ „zdržať sa úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností v obci U., katastrálne územie: U., rodinný dom evidovaný na liste vlastníctva č. XX, pozemok parc. č. XX o výmere 567 m², parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, druh pozemku: zastavané plochy a nádvorcia, pozemok parc. č. XX o výmere 888 m², parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape, druh pozemku: záhrady, stavba so súpisným číslom XXX, postavená na pozemku parc. č. XX o výmere 567 m², druh stavby: rodinný dom, popis stavby: rodinný dom, a to až do právoplatného ukončenia konania vo veci samej“; a uloženia povinnosti (III.) žalobcovi, „aby do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podal návrh na začatie konania vo veci samej - návrh na určenie neplatnosti zmluvy o zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam z 23. 07. 2014 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1.“

2. V rámci skúmania procesných podmienok súd lustráciou v súdnom registri zistil, že na Okresnom súde Banská Bystrica prebieha konanie, evidované pod sp. zn. 17C/15/2018, v ktorom sa žalobca žalobou podanou dňa 23. 02. 2018 voči žalovanému 1/ a žalovanému 2/ domáhal okrem iného aj nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil (I.) žalovanému 1/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam do rozhodnutia a skončenia vo veci samej a (II.) žalovanému 2/ povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu, zapísaných na LV č. XX v k. ú. U. do rozhodnutia a skončenia konania vo veci samej. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol rozhodnutím súdu č. k. 17C/15/2018 - 53 zo dňa 06. 03. 2018 v spojení s opravným uznesením č. k. 17C/51/2018 - 63 zo dňa 15. 03. 2018 a s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/145/2018 - 119 zo dňa 28. 06. 2018, právoplatným dňa 16. 07. 2018, zamietnutý, keď sa odvolací súd „nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobca dostatočne osvedčil splnenie podmienok na bezodkladnú úpravu pomerov strán; z obsahu spisu je zrejmé, že podanou žalobou sa žalobca voči žalovaným 1/ a 2/ domáha určenia absolútnej neplatnosti zmluvy o bezúročnej pôžičke zo dňa 23.07.2014, určenia, že poskytnutý úver zo dňa 23.07.2014 je bezúročný a bez poplatkov, určenia, že žalovaným 1/ použitá okamžitá splatnosť záväzkov ako neprímerane vysoká sankcia spojená s neplnením záväzkov je neprijateľná zmluvná podmienka, určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 1/ smerujúcich k realizácii výkonu záložného práva zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, určenia neplatnosti právnych úkonov žalovaného 2/ smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby špecifikovaných nehnuteľností zapísaných na LV č. XX vedenom pre k.ú. U. a zdržania sa všetkých úkonov smerujúcich k vykonaniu dražby a súčasne priznania finančného zadostučinenia v sume 5.000,- €; z odôvodnenia žaloby je zrejmé, že žalobca podstatu svojej argumentácie o neplatnosti sporných právnych úkonov založil na tvrdenom spotrebiteľskom charaktere zmluvy o bezúročnej pôžičke zo dňa 23.07.2014 ako aj zmluvy o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok zo dňa 23.07.2014... Podľa názoru odvolacieho súdu však v prípade uvedených právnych úkonov nejde o spotrebiteľské zmluvy, pretože neboli uzavreté medzi dodávateľom a ... a v prípade zmluvy o bezúročnej pôžičke nejde ani o spotrebiteľský úver ...; pokiaľ sa teda žalobca domáha určenia neplatnosti zmluvy o bezúročnej pôžičke a určenia, že úver je bezúročný a bez poplatkov ako aj určenia neprijateľných podmienok a priznania finančného zadostučinenia, tieto jeho nároky majú základ v príslušných ustanoveniach na ochranu spotrebiteľa, ktoré však na prejednávany spor nedopadajú; súčasne je zrejmé, že zmluvnou stranou zmluvy o bezúročnej pôžičke bola aj obchodná spoločnosť A.J.P. s.r.o. (ktorá podľa zistenia odvolacieho súdu dňa 14.07.2017 zanikla zlúčením s právnym nástupcom ETRADER, s.r.o.), ktorá však (resp. jej právny nástupca) nie je stranou sporu (či už na strane žalobcu alebo žalovaného), pričom táto skutočnosť má za následok absenciu vecnej legitímácie strán v spore, pretože v prípade sporu o platnosť právneho úkonu musia nevyhnutne byť stranami sporu všetci účastníci právneho úkonu; je pravda, že pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemôže súd posudzovať prípadnú úspešnosť žalobcu v spore, nezbavuje ho to však povinnosti skúmať danosť nároku, ktorému sa má neodkladnou úpravou pomerov strán poskytnúť dočasná ochrana; vyššie uvedené skutočnosti vo vzťahu k ťažiskovému tvrdeniu žalobcu o spotrebiteľskom charaktere sporu spolu s nedostatkom ohľadne vecnej legitímácie strán sporu vo vzťahu k predmetu konania bolo preto potrebné zohľadniť pri skúmaní danosti nároku žalobcu, ktorému sa mala poskytnúť dočasná ochrana nariadením navrhovaného neodkladného opatrenia.... nakoniec ani tvrdenie žalobcu.....o tom, že samotný inštitút dobrovoľnej dražby je v rozpore s ústavou, nezodpovedá súdnej praxi, pretože relevantná súdna prax dospela k záveru, že samotná právna úprava dobrovoľných dražieb, resp. možnosť vymoženia plnení zo spotrebiteľských zmlúv touto formou, nie je v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, resp. s ochranou spotrebiteľa vyplývajúcou z práva únie.“ (pozri bližšie bod 5.2 uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici).

3. Súd lustráciou v súdnom registri ďalej zistil, že na Okresnom súde Banská Bystrica prebiehalo pod sp. zn. 10C/52/2018 ďalšie konanie, v ktorom sa žalobca podaním doručeným súdu dňa 24. 05. 2018 opätovne domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil (I.) žalovanému 1/ povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva formou predaja na dobrovoľnej dražbe priamym predajom akejkoľvek tretej osobe, predajom formou verejnej obchodnej súťaže ako aj prenajatím dotknutých nehnuteľností na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 23. júla 2014 do právoplatného ukončenia konania vo veci samej a (II.) žalovanému 2/ povinnosť zdržať sa úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby dotknutých nehnuteľností do právoplatného ukončenia konania vo veci samej. Konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo rozhodnutím tunajšieho súdu č. k. 10C/52/2018 - 14 zo dňa 30. 07 2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13Co/287/2018 - 41 zo

dňa 18. 10. 2018, právoplatným dňa 31. 10. 2018, z dôvodu existencie prekážky už rozhodnutej veci zastavené, keď v konaní sp. zn. 17C/15/2018 už boli v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení preskúmané všetky žalobcom tvrdené skutočnosti ohľadom potreby bezodkladne upraviť pomery strán.

4. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

5. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

7. V zmysle ustanovenia § 161 CSP je súd povinný počas celého konania skúmať, či sú splnené podmienky na konanie a rozhodnutie, tzv. procesné podmienky, a v prípade, že nastane nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, je súd povinný konanie zastaviť. Takýmto nedostatkom je aj prekážka právoplatne rozhodnutej veci (*res iudicata*). Prekážku právoplatne rozhodnutej veci spôsobuje negatívna stránka materiálnej právoplatnosti, ktorá sa prejavuje ako nezmeniteľnosť rozhodnutia. Existencia takejto prekážky znamená, že o tej istej veci, o ktorej sa už raz právoplatne rozhodlo nemožno rozhodovať opäť. Ide o procesné vyjadrenie ústavnoprávnej zásady *ne bis in idem*, teda nikdy nie dvakrát o tej istej veci. Existencia prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvorí neodstrániteľnú vadu konania, na ktorú je súd povinný prihliadať *ex officio*.

8. Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pritom nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného a naopak). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov (či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie). Ten istý predmet konania je daný, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený (t.j. vyplýva z rovnakého skutku).

9. Pokiaľ ide o nariadenie neodkladného opatrenia, účelom tohto inštitútu je bezodkladná úprava pomerov strán, ktorá vychádza vždy z aktuálnej situácie existujúcej medzi stranami. Je preto prípustné, aby sa žalobca domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorého obsah korešponduje s obsahom iného (už rozhodnutého alebo prebiehajúceho) konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pokiaľ vychádza z iných skutkových okolností týkajúcich sa pomerov strán vyžadujúcich ich bezodkladnú úpravu. Nie je totiž vylúčené, že dôjde k takej zmene pomerov medzi stranami, že vznikne opätovná potreba tieto neodkladným opatrením upraviť.

10. Petity navrhovaných neodkladných opatrení pod bodmi (I.) a (II.) v konaniach sp. zn. 17C/15/2018 a sp. zn. 10C/52/2018 korešpondujú s petitom v konaní vedenom pod spisovou značkou 18C/31/2019, keď žalobca sa vo všetkých prípadoch domáha uloženia povinnosti (I.) žalovanému 1/ zdržať sa výkonu záložného práva formou predaja na dobrovoľnej dražbe priamym predajom akejkoľvek tretej osobe, predajom formou verejnej obchodnej súťaže ako aj prenajatím dotknutých nehnuteľností na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 23. júla 2014 do právoplatného ukončenia konania vo veci samej a (II.) žalovanému 2/ zdržať sa úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby dotknutých nehnuteľností do právoplatného ukončenia konania vo veci samej.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené súd skúmal, či opätovný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vychádza z nových skutkových okolností týkajúcich sa zmenených pomerov strán. Súd po preskúmaní súdnych spisov a v nich uvádzaných tvrdení žalobcu a opisu skutkových okolností zistil, že sa nejedná o vyššie naznačený prípad, kedy by bol návrh na nariadenie totožne znejúceho neodkladného opatrenia napriek jeho predošlému zamietnutiu (sp. zn. 17C/15/2018) a zastaveniu konania (sp. zn. 10C/52/2018) prípustný, keď existuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania spočívajúci v tom, že o nároku žalobcu bolo už skôr právoplatne rozhodnuté a žalobca neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aktuálnu potrebu bezodkladne upraviť pomery strán. Súd ešte pre úplnosť veci uvádza,

že petitom žalobcu pod bodom III. (t.j. návrhom na uloženie povinnosti žalobcovi podať do 60 dní od právoplatnosti uznesenia návrh na začatie konania vo veci samej - návrh na určenie neplatnosti zmluvy o zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam z 23. 07. 2014, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným) sa osobitne nezaoberal, keďže súd môže takúto povinnosť uložiť žalobcovi (navrhovateľovi) len v prípade nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania (§336 CSP), čo však nie je daný prípad.

12. Totožnosť skutkového základu, z ktorého si žalobca uplatňuje nárok voči žalovanému, vyplýva z podaných žalôb tak v posudzovanej veci ako aj v konaní vedenom tunajším súdom pod sp. zn. 17C/15/2018 a pod sp. zn. 10C/52/2018, a je preukázaná aj listinnými dôkazmi pripojenými k predmetným žalobám.

13. Vzhľadom na uvedené, nakoľko súd má za preukázanú totožnosť veci v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/15/2018 a v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/52/2018, súd konanie o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. 18Csp/31/2019 podľa § 161 ods. 2 CSP v spojení s § 230 CSP zastavil pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci, nakoľko ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť (I. výrok uznesenia)

14. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

15. Podľa § § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

16. Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. Zásada procesnej zodpovednosti za zavinenie znamená, že trovy je povinná nahradiť tá zo strán, ktorá zavinila ich vznik. Zastavenie konania v tomto prípade procesne zavinil žalobca, keď podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prejednaníu ktorého bránila prekážka res iudicata, čím z procesného hľadiska nebol v konaní úspešný. Preto v zmysle § 256 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov konania žalovaným 1/ a 2/, ako strane v spore úspešnej, resp. strane, ktorá zastavenie konania procesne nezavinila. Nakoľko však žalovaným 1/ a 2/ doteraz preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, súd vo výroku II. rozhodol tak, že im náhradu trov konania ani nepriznal (súd v tomto smere odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/544/2015 zo dňa 26. 10. 2016). Súd zároveň pre úplnosť uvádza, že o výške trov konania žalovaných 1/ a 2/ nebude už rozhodovať samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné

náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.